

פעילות כוחות ביטחון ישראלים בג'נין 19 ביוני 2023

20 ביוני 2023

עיקרים

- פעילות כוחות ביטחון ישראליים למעצר מבוקשים במחנה הפליטים ג'נין הסתבכה לאחר שהופעלו מטענים רבי עוצמה נגד שני כלי רכב ממוגנים של צה"ל. במשך שעות ארוכות בהן ניסו הכוחות לחלץ את כלי הרכב היו חילופי אש כבדים במקום. צה"ל אף הפעיל, לראשונה מאז 2002, מסוקי קרב. שבעה לוחמים נפצעו באורח קל-בינוני, מספר כלי רכב נפגעו והושבתו.
- גדוד ג'נין ציין כי אנשיו ביצעו תקיפות שנפתחו במארב מתוחכם באמצעות הפעלת מטענים שגרמו נזק כבד לכלי הרכב. הם מסרו כי הצליחו לפגוע גם במסוק. הוא אף העניק שם לפעילות, "עוצמת בני החורין". **גדודי חללי אלאקצא** דיווחו כי פעיליהם הפעילו מספר מטענים וירו לעבר הכוחות (ערוצי הטלגרם של גדוד ג'נין וגדודי חללי אלאקצא, 9 ביוני 2023). **הזרוע הצבאית של חמאס** הודיעה גם היא, כי לוחמיה הפעילו מטענים נגד כוחות צה"ל בג'נין וירו לעברם מטחים כבדים (ערוץ אלאקצא, 19 ביוני 2023).
- במהלך הפעילות בג'נין נהרגו חמישה פלסטינים. פלסטיני נוסף מת לאחר מספר שעות בבית החולים לאחר שנפצע בעימותים. משרד הבריאות ברשות דיווח על 91 פצועים ביניהם 18 באורח קשה (ופא, 19 ביוני 2023). בין ההרוגים לפחות ארבעה פעילים צבאיים, אחד ההרוגים הוא נער בן 15.
- גורמים פלסטינים בשטח סיכמו את האירוע בסיפוק רב. בחמאס ציינו שהאירועים מהווים אינדיקציה ברורה להתקדמות ולהתפתחות בשיטות הלחימה של הארגונים ביהודה ושומרון תוך שימת דגש על שימוש במטענים. מטעם פלוגות ירושלים, הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין, נמסר כי הזרוע הצבאית יצאה מסבב הלחימה חזקה יותר.
- סביר כי הפגיעה בכלי הרכב של צה"ל במהלך האירועים בג'נין תעודד את הזרועות הצבאיות לבצע פעולות דומות נוספות בעתיד, בדגש על שימוש במטענים, נגד כוחות הביטחון הישראליים הפועלים בערי יהודה ושומרון. יתכן גם שיהיה רצון לבצע פעולות נקם על ההרוגים. בשטח כבר נשמעו קריאות מצד הארגונים הפלסטינים להגברת "ההתנגדות" ביהודה ושומרון ולהסלמת ההתמודדות מול ישראל בכל הזירות (אלאקצא, 20 ביוני 2023). יצוין, כי מיד לאחר הפעילות בג'נין בוצע ניסיון פיגוע דריסה סמוך למעבר רחל והתגלעו עימותים אלימים בין פלסטינים לבין כוחות ביטחון ישראלים בחוסאן, מערבית לבית לחם במהלכם נורה למוות פלסטיני שהשליך בקבוק תבערה לעבר החיילים.

פעילות צה"ל

ב-19 ביוני 2023 בשעות הבוקר המוקדמות פעלו כוחות ביטחון ישראליים למעצר חשודים בפעילות טרור במחנה הפליטים ג'נין. במהלך הפעילות נעצרו שני מבוקשים, התנהלו חילופי אש מאסיביים בין הכוחות לבין פלסטינים. בזמן יציאת הכוחות מהשטח נקלעו הכוחות למארב מטענים רבי עוצמה שהופעלו נגד כלי רכב צבאיים מממוגנים. מהפיצוצים נפצעו חמישה לוחמים באורח קל-בינוני. כוחות צה"ל פעלו, במשך שעות ארוכות, לחלץ את כלי הרכב שנפגעו והושבתו, במהלך פעילות החילוץ נפצעו שני לוחמים נוספים. לאחר כ-12 שעות מתחילת הפעילות הושלמה פעולת חילוץ כלי הרכב שנפגעו, שנערכה תחת אש. במהלך פעילות החילוץ הפעילו כוחות הביטחון מסוקי קרב וכלי טיס בלתי מאוישים (דובר צה"ל, תקשורת ישראלית, 19 ביוני 2023). יצוין כי מאז 2002 לא נעשה שימוש במסוקים לתקיפה ביהודה ושומרון.

פיצוץ מטענים נגד כלי הרכב של צה"ל (דף הפייסבוק QUDSN, 19 ביוני 2023)

הנזקים שנגרמו לכלי הרכב הממוגן מסוג "פנתר" בעקבות מטען (דף הפייסבוק QUDSN, 19 ביוני 2023)

פעילי "גדוד ג'נין" מציגים שרידים של כלי רכב ממוגנים שנפגעו בפיצוץ המטענים (ערוץ הטלגרם "ג'נין אלקסאם", 20 ביוני 2023)

פעילות מסוקי קרב בשמי ג'נין (מימין: דף הפייסבוק של ופא, 19 ביוני 2023; משמאל: דף הפייסבוק QUDSN, 19 ביוני 2023)

◀ על פי מקורות פלסטינים, עצרו הכוחות את **עאצם ג'מאל אבו אלהיג'א'**, פעיל הזרוע הצבאית של חמאס. (דף הפייסבוק של מועדון האסיר הפלסטיני במחוז ג'נין, 19 ביוני 2023) אלהיג'א' נעצר מספר פעמים בידי ישראל, ושחרר בפעם האחרונה ב-24 בינואר 2023 (צפא, 24 בינואר 2023). אלהיג'א' הוא בנו של בכיר חמאס, ג'מאל אבו אלהיג'א', ששהה חמש וחצי שנים בבתי הכלא בישראל מאז שובו לשטחים בשנת 1990, עד שנעצר בשנת 2002, ונגזרו עליו תשעה מאסרי עולם באשמת פיקוד על גדודי אלקסאם, הזרוע הצבאית של חמאס. שני אחיו, עבד אלסלם ועמאד, עצורים מנהליים. אחיו חמזה נהרג במרץ 2014 בהתקלות עם כוחות הביטחון לאחר שהיה מבוקש במשך מספר שנים (דף הפייסבוק של מועדון האסיר הפלסטיני במחוז ג'נין, 19 ביוני 2023; שהאב, 4 במאי 2022).

מימין: עאצם ג'מאל אבו אלהיג'א' (דף הפייסבוק של מועדון האסיר הפלסטיני במחוז ג'נין, 19 ביוני 2023). משמאל: חזרתו למחנה הפליטים ג'נין לאחר שחרורו ב-24 בינואר 2023 (חשבון הטוויטר של אתר Snd News, 20 ביוני 2023)

קבלת אחריות

◀ גדוד ג'נין ציין כי אנשיו ביצעו תקיפות שנפתחו במארב מתוחכם באמצעות הפעלת מטענים שגרמו נזק כבד לכלי הרכב. הם מסרו כי הצליחו לפגוע גם במסוק. הוא אף העניק שם לפעילות "עוצמת בני החורין". **גדודי חללי אלאקצא** דיווחו כי פעיליהם הפעילו מספר מטענים וירו לעבר הכוחות (ערוצי הטלגרם של גדוד ג'נין וגדודי חללי אלאקצא, 9 ביוני 2023). **הזרוע הצבאית של חמאס** הודיעה גם היא, כי לוחמיה הפעילו מטענים נגד כוחות צה"ל בג'נין וירו לעברם מטחים כבדים (ערוץ אלאקצא, 19 ביוני 2023).

הרוגים פלסטינים

◀ בפעילות בג'נין נהרגו חמישה פלסטינים. פלסטיני נוסף מת לאחר מספר שעות בבית החולים לאחר שנפצע בעימותים. משרד הבריאות ברשות דיווח על 91 נפצעו ביניהם 18 באורח קשה (ופא, 19 ביוני 2023). בין ההרוגים לפחות ארבעה פעילים צבאים, אחד ההרוגים הוא נער בן 15.

◀ להלן פירוט ההרוגים:

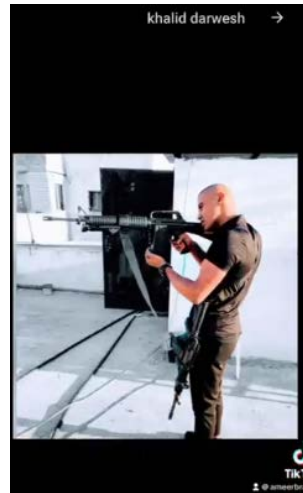
◆ **קסאם פיצל אבו סריה:** בן 29, תושב מחנה הפליטים ג'נין (אלערבי אלג'דיד, 19 ביוני 2023), גדוד ג'נין של הג'האד האסלאמי בפלסטין דיווח כי הוא היה פעיל גדוד ג'נין של פלוגות ירושלים (אתר הג'האד האסלאמי, 19 ביוני, ערוץ הטלגרם של אבו חמזה דובר פלוגות ירושלים 19 ביוני 2023). בשנת 2019 הוא נעצר ושהה שנה בכלא בישראל (דף הפייסבוק של מועדון האסיר הפלסטיני במחוז ג'נין, 19 ביוני 2023). אחיו, מצטפא אבו סריה, ביצע פיגוע בעפולה בשנת 2001¹ (ערוץ הטלגרם של עודה של נציבות ההסברה והתרבות של פתח, 19 ביוני 2023). בדף הפייסבוק שלו תמונות רבות שלו עם ראני וליד אחמד קטנאת, פעיל גדוד ג'נין שנהרג בליל 9-10 במאי 2023 בקבאטיה. בהלווייתו נעטפה גופתו בדגל הג'האד האסלאמי בפלסטין.

¹ ב-27 בנובמבר 2001 בוצע פיגוע ירי בעפולה שבו נהרגו שני ישראלים. אבו סריה, פעיל פלוגות ירושלים ביצע את הפיגוע יחד עם עמר אבו נאעסה, פעיל גדודי חללי אלאקצא, שהיה שוטר במשטרה הפלסטינית.

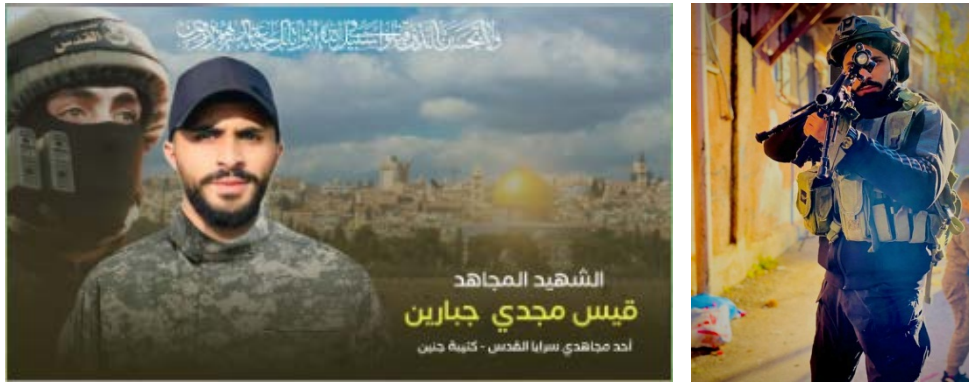
מימין: קסאם אבו סריה במדים (ערוץ הטלגרם החלופי של גדוד ג'נין, 19 ביוני 2023). משמאל: קסאם אבו סריה (משמאל) מצולם ליד ראני קטנאת (דף הפייסבוק של קסאם אבו סריה, 13 ביוני 2023)

◆ **ח'אלד עזאם דרויש עצאעצה:** בן 21, ברשתות החברתיות דווח כי גדודי חללי אלאקצא בג'נין הודיעו כי הוא היה פעיל בשורותיהם (חשבון הטוויטר New press, 19 ביוני 2023; חשבון הטוויטר של @rubasnoubar1, 19 ביוני 2023).

מימין: ח'אלד דרויש חמוש (דף הפייסבוק של אמיר בראהמה, 19 ביוני 2023) משמאל: ח'אלד דרויש לצד קברו של ג'מיל אלעמורי, מייסד גדוד ג'נין (ערוץ הטלגרם @jeniincamp, 19 ביוני 2023)

◆ **קיס מג'די עאדל ג'בארין:** בן 21, ממחנה הפליטים ג'נין (אלערבי אלג'דיד, 19 ביוני 2023). היה פעיל גדוד ג'נין (ערוץ הטלגרם של אבו חמזה דובר פלוגות ירושלים, 19 ביוני 2023). בהלווייתו נעטפה גופתו בדגל הג'הא האסלאמי בפלסטין.

מימין: קיס ג'בארין חמוש דף הפייסבוק האישי של קיס ג'בארין, 16 בינואר 2023). משמאל: קיס מג'די ג'בארין במדים (ערוץ הטלגרם החלופי של גדוד ג'נין, 19 ביוני 2023)

♦ **אחמד ח'אלד פאיז דראע'מה** : תושב טובאס (אלערבי אלג'דיד, 19 ביוני 2023). בן 19, פעיל גדוד טובאס של פלוגות ירושלים (ערוץ הטלגרם של גדוד טובאס, 19 ביוני 2023). בנו של ח'אלד פאיז דראע'מה, קצין בדימוס במנגנון הביטחון (חשבון הטוויטר של @Mah_m03, 19 ביוני 2023). בדיווחים ספורים הוא הוצג בשם אחמד ח'אלד פאיז **אבו צלאח** (דף הפייסבוק של בשאאר'ר פליח דראע'מה, 19 ביוני 2023; חשבון הטוויטר פלסטין פוסט, 19 ביוני 2023). במודעת האבל של מטעם מנגנון המודיעין נמסר, כי תנחומים יתקבלו בדיוואן של משפחת אבו צלאח בטובאס (חשבון הטוויטר של @Mah_m03, 19 ביוני 2023). המשרד להשכלה גבוהה ומחקר מדעי ברשות פרסם מודעת אבל שבה ציין כי דראע'מה היה סטודנט בשלוחת טובאס של האוניברסיטה הפתוחה אלקדס (דף הפייסבוק של המשרד להשכלה גבוהה ומחקר מדעי ברשות, 19 ביוני 2023). לואא' יונס אלעאצי, מושל מחוז טובאס והעמקים הצפוניים, פרסם מודעת אבל ואף נשא דברים בהלווייתו (דף הפייסבוק של מושל מחוז טובאס והעמקים הצפוניים, 19 ביוני 2023).

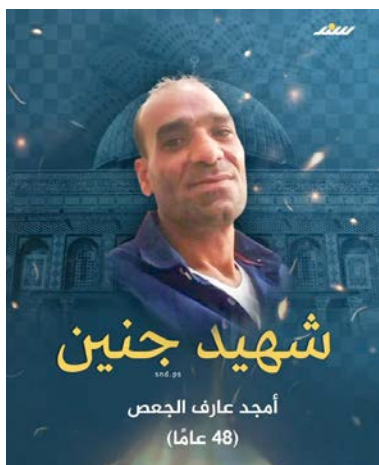
אחמד דראע'מה במדים (ערוץ הטלגרם החלופי של גדוד ג'נין, 19 ביוני 2023)

♦ **אחמד יוסף צקר** : בן 15, בהודעת אבל מטעם משרד החינוך ברשות הפלסטינית נמסר כי היה תלמיד כיתה ט' בבית ספר של אונר"א במחנה הפליטים ג'נין (דף הפייסבוק של משרד החינוך ברשות, 19 ביוני 2023).

מודעת האבל מטעם משרד החינוך ברשות (דף הפייסבוק של משרד החינוך ברשות, 19 ביוני 2023)

◆ **אמג'ד עארף אלג'עץ:** בן 48, נפטר לאחר שנפצע מירי במהלך הפעילות בג'נין. בנו, וסים אלג'עץ, נהרג ב-26 בינואר 2023 במהלך פעילות כוחות הביטחון במחנה הפליטים ג'נין (ופא, 20 ביוני 2023).

אמג'ד עארף אלג'עץ (חשבון הטוויטר של אתר Snd News, 20 ביוני 2023)

תגובות פלסטיניות

◀ גורמים בשטח סיכמו את האירוע בסיפוק רב. בחמאס ציינו שהאירועים מהווים אינדיקציה ברורה להתקדמות ולהתפתחות בשיטות הלחימה של הארגונים ביהודה ושומרון תוך שימת דגש על שימוש במטענים. מטעם פלוגות ירושלים, הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין, נמסר כי הסתיים סבב לחימה וכי הזרוע הצבאית יצאה חזקה יותר.

◀ נביל אבו רדינה, **דובר אבו מאזן**, ציין כי העימותים הם המשך המאבק הפלסטיני לחופש ועצמאות. **משרד החוץ ברשות הפלסטינית** גינה את "התוקפנות המתמשכת של "הכיבוש" בג'נין ובאזורים נוספים, את ההרג הבלתי חוקי והעונשים הקולקטיביים. לדברי משרד החוץ, הם רואים באירועים הסלמה מסוכנת ואימוץ רשמי של מעגל האלימות מצד ישראל כמו גם ניסיון לייצא משברים של הקואליציה בישראל לזירה הפלסטינית (אתר משרד

החוץ של הרשות, 19 ביוני 2023). **חסין אלשיח', מזכיר הוועד הפועל של אש"ף**, ציין כי הפלסטינים נמצאים בעיצומה של מלחמה מקיפה בכל החזיתות, מדינית, ביטחונית וכלכלית הדורשת את אחדות העם בהתמודדות (חשבון הטוויטר של חסין אלשיח', 19 ביוני 2023).

◀ **צאלח אלעארורי, סגן יו"ר הלשכה המדינית של חמאס**, פירסם הצהרה שבה אמר כי קרב הגבורה שניהלה "ההתנגדות" בג'נין ובמחנה הפליטים שלה נגד "התוקפנות הציונית" היא תשובה ברורה לאיומים המתמשכים של ישראל נגד יהודה ושומרון. לדבריו, על ישראל לחשוב היטב לפני כל מעשה שהיא חושבת לעשות. הוא הביע גאווה על אחדות לוחמי "ההתנגדות" מכלל הארגונים שלקחו חלק בבשדה הקרב והדגיש כי הקורבנות הפלסטינים, שהידיים והפצועים, לא יהיו לשווא (אתר חמאס, 19 ביוני 2023)

◀ **עבד אללטיף אלקאנוע, דובר חמאס**, אמר כי איום ישראל לפתוח במבצע צבאי רחב היקף בצפון השומרון לא יפחיד את גיבורי "ההתנגדות" או את הפלסטינים, וציין שהאיום מגיע במסגרת כישלונה של ישראל לעצור את ההתרחבות וההסלמה של "ההתנגדות". אלקאנוע הדגיש כי העימותים המתמשכים באמצעות מטעני חבלה נגד כוחות הבטחון בג'נין הם עדות לחוזקה של "ההתנגדות" וליכולתה להתעמת באופן קבוע ולסכל את פעילות ישראל (אתר חמאס, 19 ביוני 2023). בהתבטאות נוספת ציין כי הגדה המערבית, על כל עריה ומחנותיה, תישאר מאגר המהפכה הפלסטינית (ערוץ הטלגרם של אלרסאלה, 19 ביוני 2023).

◀ **חאזם קאסם, דובר חמאס**, אמר כי "תוקפנות" ישראל בג'נין הוכיחה פעם נוספת שהם לא ניתנים לשבירה. לדבריו, ישראל מופתעת בכל פעם מחדש כאשר היא מנסה לחסל את "ההתנגדות". אולם, ההתנגדות חזקה וישראל כשלה במערכה, היא לא קרובה להכריע והיא תכשל בכל מערכה אליה תכנס (ערוץ הטלגרם של חמאס, 19 ביוני 2023).

◀ **זיאד אלנח'אלה, מזכ"ל הג'האד האסלאמי**, אמר בראיון לערוץ אלעאלם בטהראן כי "ההתנגדות" עומדת בפני שלב חדש והישג גדול. לדבריו, מה שקרה בג'נין קשור למערכת "אחדות הזירות" (מבצע "עלות השחר") והוא המשך של מערכת "נקמת בני החורין" (מבצע "מגן וחץ"). הוא שיגר את ברכותיו ללוחמי גדוד ג'נין, שעשו עבודה גדולה וחשובה במערכת "עוצמת בני החורין" (השם שניתן לאירועי ג'נין) והוכיחו את אומץ ליבם ויכולתם להתעמת וליצור אופק חדש ל"התנגדות". אלנח'אלה הודה ליחידת ההנדסה בגדוד ג'נין, שייצרה את המטענים הללו יש מאין והביאה לשינוי בשדה המערכה, שתהיה לו חשיבות רבה בהמשך. עוד ציין שהעימות במחנה ג'נין היה גדול ובעל חשיבות רבה, עם השבתת שבעה כלי רכב צבאיים ישראלים, שאחד מהם נהרס ברובו. זהו הישג חשוב וגדול באמצעים הצנועים של "ההתנגדות". האומץ של "ההתנגדות" הפלסטינית הוא זה שעושה את ההבדל בינה לבין כוחו של האויב הישראלי (אתר ערוץ אלעאלם, 20 ביוני 2023).

◀ **אבו חמזה, דובר הזרוע הצבאית של הג'האד האסלאמי בפלסטין**, אמר כי "מבצע הגבורה" של פעילי הזרוע הצבאית בג'נין משקף את חוסר האונים של ישראל מול כוח העמידה הפלסטיני. הוא הדגיש כי הפעילות ביהודה ושומרון לא תפסק וכי על ישראל לצפות לפעולות דומות נוספות כל עוד תמשך מדיניות ההתנקשויות והפגיעה באסירים (ערוץ הטלגרם של אבו חמזה, 18 ביוני 2023). **טארק סלמי, דובר הג'האד האסלאמי בפלסטין**, ציין כי הם מצדיעים ללוחמים בגדוד ג'נין ולכל לוחמי "ההתנגדות" המגנים על העיר. לדבריו, עימות זה מוכיח כי

"ההתנגדות" היא תוכנית איתנה וחסרת תחליף. כמו כן הוכיחו האירועים את אומץ הלוחמים ונכונותם להילחם. גיבורי פלוגות ירושלים ו"ההתנגדות" בג'נין נתנו סטירה חזקה לישראל ולמנהיגיה ולימדו לקח חדש בחוקי העימות בגדה אשר כל עריה מוכנות למאבק (ערוץ הטלגרם של הג'האד האסלאמי בפלסטין, 19 ביוני 2023).

◀ באזור המזרחי של גבול רצועת עזה הציתו פלסטינים צמיגים במחאה על פעילות ישראל בג'נין. כוחות צה"ל השיבו בירי גז מדמיע לעבר המפגינים (שהאב, סוא, 19 ביוני 2023).

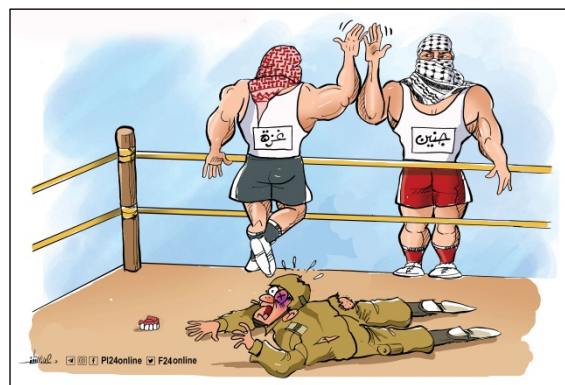
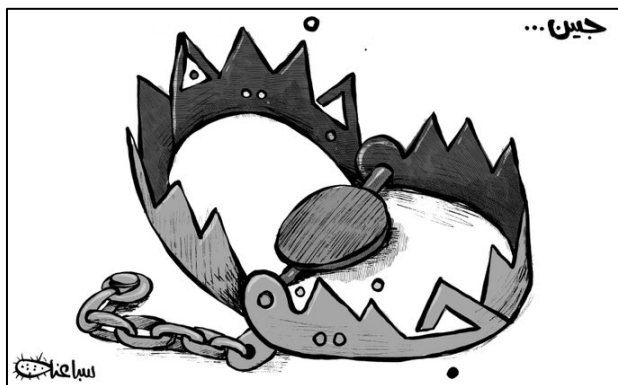

הצתת הצמיגים בגבול עזה (מימין: חשבון הטוויטר של שהאב, 19 ביוני 2023; משמאל: חשבון הטוויטר של אלרסאלה.נט, 19 ביוני 2023)

◀ בעיר עזה התקיימה עצרת תמיכה בג'נין. בדברים שנשא ח'צ'ר חביב, בכיר הג'האד האסלאמי, בעצרת התמיכה ציין כי הקרב בג'נין הוא המשך קרב "נקמת בני החורין" (מבצע "מגן וחץ") בעזה וכי הנקמה מתגברת מידי יום. לדבריו "ההתנגדות" תמשיך לפתח את נשקה בכל האזורים ורמת הביצוע של הלוחמים תעלה לקראת הקרב המכריע (פלסטין אליום, 19 ביוני 2023).

מימין: עצרת הזדהות בעזה. משמאל: ח'צ'ר חביב נושא דברים (פלסטין אליום, 19 ביוני 2023)

מימין: קריקטורה של עלאא' אלאקטע שבה המתאגרף מג'נין נכנס לזירה במקומו של המתאגרף מעזה (פלסטיין און ליין, 20 ביוני 2023). משמאל: קריקטורה של הקריקטוריסט הפלסטיני מחמד סבאענה (חשבון הטוויטר של תנועת אלאחראר הפלסטינית, 19 ביוני 2023)

ג'נין (חשבון הטוויטר של אלרסאלה.נט, 19 ביוני 2023)